

Організація процесу наставництва у закладі освіти

КІРІШКО Людмила Миколаївна, методист обласного навчально-методичного центру освітнього менеджменту та координації методичних формувань КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського»

Нормативно-правові засади організації педагогічної інтернатури у закладах освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ІНТЕРНАТУРУ

Запровадження педагогічної інтернатури – одне із завдань Плану заходів з реформування ІТ-освіти, затвердженого спільним наказом Міністерства освіти і науки України та міністерства цифрової трансформації України від 23.12.2021 р. №1418/181.

Міністерство освіти і науки затвердило Положення про педагогічну інтернатуру. Відповідний наказ МОН України від 25 жовтня 2021 р. №1128 зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2021 р. за №1670/37292.

Положення про педагогічну інтернатуру визначає порядок проходження педагогічної інтернатури педагогічними працівниками закладів освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти

Організація та суб'єкти педагогічної інтернатури у закладах освіти

«**Педагогічна інтернатура** - форма післядипломної педагогічної освіти, яка передбачає систематичну роботу педагогічного працівника над формуванням та вдосконаленням власної педагогічної майстерності впродовж першого року професійної діяльності під керівництвом педагога-наставника»

*Наказ МОНУ від 16.07.2018 р. №776 «Про затвердження концепції розвитку педагогічної освіти»:
Розділ II «Трансформація вищої та фахової передвищої освіти за педагогічними спеціальностями»:
пункт 2.6 «Професійні права педагогічних працівників та педагогічна інтернатура»*

Педагогічна інтернатура організовується відповідно до наказу керівника закладу освіти, що видається в день призначення интерна на посаду педагогічного керівника

Інтерн – особа, яку вперше призначено на посаду педагогічного працівника

Педагог-наставник – педагогічний працівник, із досвідом педагогічної діяльності, як правило не менше 5 років за відповідною спеціальністю (такою самою або спорідненою предметною спеціальністю або спеціалізацією, який здійснює супровід та підтримку в педагогічній діяльності педагогічного працівника протягом першого року

Для організації педагогічної інтернатури керівник закладу освіти:

- затверджує програму педагогічної інтернатури та, за необхідності, вносить до неї зміни;
- створює необхідні умови в закладі освіти, що сприяють проходженню педагогічної інтернатури;
- знайомить інтерна з напрямками діяльності закладу освіти, правилами внутрішнього трудового розпорядку, правилами охорони праці й техніки безпеки, правами та обов'язками, зазначеними в посадовій інструкції педагогічного працівника тощо;
- координує діяльність педагога-наставника та інтерна.

Положення про педагогічну інтернатуру

Організація наставництва у педагогічній інтернатурі в закладах освіти

- **Обов'язки педагога-наставника може виконувати** педагогічний працівник із досвідом педагогічної діяльності, як правило, не менше п'яти років за відповідною спеціальністю (такою самою або спорідненою предметною спеціальністю або спеціалізацією), який здійснює супровід та підтримку в педагогічній діяльності педагогічного працівника протягом першого року професійної діяльності.
- **Обов'язки педагога-наставника може виконувати** керівник закладу освіти або його заступник у випадку неможливості дотримання вимог, передбачених абзацом третім п.2 «**Положення про педагогічну інтернатуру**».
- Відповідно до наказу керівника закладу освіти **педагога-наставника може бути замінено у разі:**
 1. звільнення або переведення педагога-наставника з посади педагогічного працівника;
 2. письмової відмови педагога-наставника від виконання своїх обов'язків;
 3. довготривалої відсутності педагога-наставника на робочому місці з поважних причин (хвороба, сімейні обставини тощо)

Закон України

«Про повну загальну середню освіту»

Стаття 23. Педагогічна інтернатура

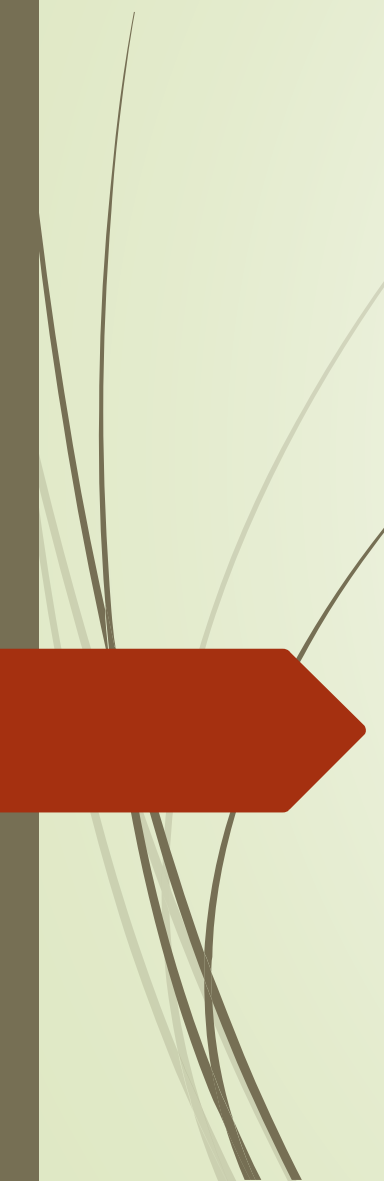
П. 4. Відповідно до рішення керівника закладу освіти педагогічному працівникові за виконання обов'язків педагога-наставника призначається доплата у граничному розмірі **20 відсотків** його посадового окладу (ставки заробітної плати) в межах фонду оплати праці закладу освіти.

Міністерство освіти і науки України оновило Положення про атестацію педагогічних працівників (наказ МОН від 09.09.2022 № 805, у редакції наказу від 10.09.2024 № 1277).

Положення розроблено з метою удосконалення й осучаснення механізму оцінювання роботи педагогів та усунення законодавчих колізій

-
- **10. За результатами атестації відповідно до рішення атестаційної комісії присвоюються педагогічні звання педагогічним працівникам із високим професійним рівнем, які зокрема: упроваджують і поширюють методики компетентнісного навчання та нові освітні технології, надають професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснюють наставництво, супервізію).**

➤ *Положення про атестацію педагогічних працівників (наказ МОН [від 10.09.2024 № 1277](#))*

15. Особи, призначені на посади педагогічних працівників відповідно до частини п'ятої статті 58 Закону України «Про освіту» та/або ті, які пройшли педагогічну інтернатуру в установленому законодавством порядку, для продовження роботи на цих посадах атестуються впродовж другого року роботи

Положення про атестацію педагогічних працівників (наказ МОН [від 10.09.2024 № 1277](#))

Документи педагогічної інтернатури у закладах освіти

Наказ про організацію педагогічної інтернатури

**Інформація про
інтерна**

**Інформація про
педагогічного
працівника, на якого
покладається
виконання обов'язків
педагога-наставника**

**Інформація про строк
проходження
педагогічної
інтернатури**

Строк педагогічної інтернатури становить один рік, що відраховується від дати видання наказу про організацію проведення педагогічної інтернатури. До строку інтернатури включається період тимчасової непрацездатності интерна та час його перебування у відпустці

Організація педагогічної інтернатури у закладах освіти та документи педагогічної інтернатури

- **НАКАЗ ПРО
ОРГАНІЗАЦІЮ
ПЕДАГОГІЧНОЇ
ІНТЕРНАТУРИ**

Наказ про організацію педагогічної інтернатури
видається керівником закладу освіти в день призначення інтерна на посаду педагогічного керівника

- **ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ
ІНТЕРНАТУРИ**

Програма педагогічної інтернатури
затверджується керівником закладу освіти та передбачає теоретичну і практичну допомогу інтерну, спрямована на розвиток професійних компетентностей

- **ЗВІТ ПРО
ВИКОНАННЯ
ПРОГРАМИ
ПЕДАГОГІЧНОЇ
ІНТЕРНАТУРИ**

Звіт про виконання програми педагогічної інтернатури
заслуховується на засіданні педагогічної ради, за результатами якого інтерну можуть надаватися рекомендації щодо подальших напрямів професійного розвитку, що відображається у відповідному наказі керівника закладу освіти

Програма педагогічної інтернатури

Дотримання академічної доброчесності, запобігання і протидія булінгу (цькуванню) та порушенню гідності дітей, формування в них культури нетерпимості до проявів дискримінації та корупції.

- Управління освітнім процесом.
- Організація здорового, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища.

**ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ
ІНТЕРНАТУРИ**
передбачає
теоретичну та практичну
допомогу інтерну,
що спрямована на
розвиток
професійних
компетентностей

- Ознайомлення з нормативно-правовими актами, що визначають особливості діяльності закладу освіти, організації освітнього процесу, посадові обов'язки педагогічного працівника.
- Застосування сучасних методик і технологій.
- Партнерська взаємодія між учасниками освітнього процесу.
- Формування мотивації та організація пізнавальної діяльності учнів.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і
науки України
від 29 08 2024 р. № 1225

Професійний стандарт

«ВЧИТЕЛЬ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»

(дата внесення до Реєстру кваліфікацій)

Професійний стандарт розроблено та затверджено згідно з вимогами статті 4² Кодексу законів про працю України на підставі:

- висновку Національного агентства кваліфікацій від 21.08.2024 про дотримання під час підготовки проекту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373
- висновку Профспілки працівників освіти і науки України від 07.08.2024 № 02-05/381 щодо погодження проекту професійного стандарту

Новий професійний стандарт розроблено на заміну професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736.

Основні пункти професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»

визначено професійні кваліфікації

окреслено можливі траєкторії здобуття професійних кваліфікацій залежно від здобутого ступеня освіти й спеціальності

узгоджено структуру опису компетентностей узгоджено із структурою дескрипторів Національної рамки кваліфікацій

оптимізовано кількість компетентностей, необхідних для забезпечення виконання відповідних трудових функцій

рекомендовано використовувати для розроблення посадових інструкцій до відповідних посад та оцінювання професійної діяльності педагогів

Трудові функції вчителя

-
- А** Навчання здобувачів освіти предметів (інтегрованих курсів)
 - Б** Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу
 - В** Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища
 - Г** Провадження освітнього процесу
 - Д** Безперервний професійний розвиток

Наставництво в контексті педагогічної інтернатури

Термін «наставляти» має значення «давати поради, навчати чогось; наводити, направляти, націлювати і т. ін. у потрібному напрямі; скеровувати, спрямовувати»

(Бродовська В.Й., Петрик І.П., Яблонко В.Я. Тлумачний словник психологічних термінів в українській мові:словник.2-ге вид.К.: ВД «Професіонал», 2005)

У довідкових джерелах поняття «наставництво» має декілька трактувань:

Наставництво – це процес допомоги, підтримки особистісного зростання та професійного розвитку іншої людини, який передбачає передачу знань та досвіду, підтримку в вирішенні проблем та допомогу в досягненні поставлених цілей.

Наставництво – це система взаємодії між досвідченим фахівцем та новачком, яка базується на обміні знаннями, досвідом та цінностями з метою досягнення поставлених цілей.

Наставництво – це форма соціальної підтримки, яка полягає в передачі знань, досвіду, цінностей та умінь від досвідченого працівника до новачка задля підвищення якості роботи та досягнення успіху.

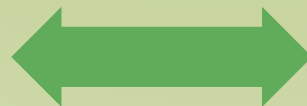
Наставництво – це процес, у якому досвідчений фахівець допомагає новому працівнику засвоїти необхідні знання, вміння та навички для ефективної роботи та розвитку в професійному сенсі.

Наставництво – це...

Система

Процес

Форма

Диференціація понять

Наставництво

Коучинг

Супервізія

Основні цінності наставництва в освіті та професійному розвитку педагогічних працівників

Переваги та виклики впровадження наставництва в закладах освіти для професійного розвитку педагогічних працівників

Переваги

- 1 Підвищення якості освіти
- 2 Зменшення плинності кадрів
- 3 Підтримка новопризначених вчителів
- 4 Обмін знаннями та досвідом
- 5 Підвищення самооцінки вчителів
- 6 Створення культури підтримки
- 7 Підвищення іміджу закладу освіти

Виклики

- 1 Відсутність кваліфікованих педагогів-наставників
- 2 Фінансові витрати
- 3 Низький рівень мотивації педагогів
- 4 Відсутність часу

SWOT-аналіз

Оцініть свої сильні та слабкі сторони як педагога-наставника.

Подумайте про можливості, які може дати наставництво, та про деякі можливі загрози.

Програма шкільного наставництва в Україні: посібник. British Council. С.31. URL:

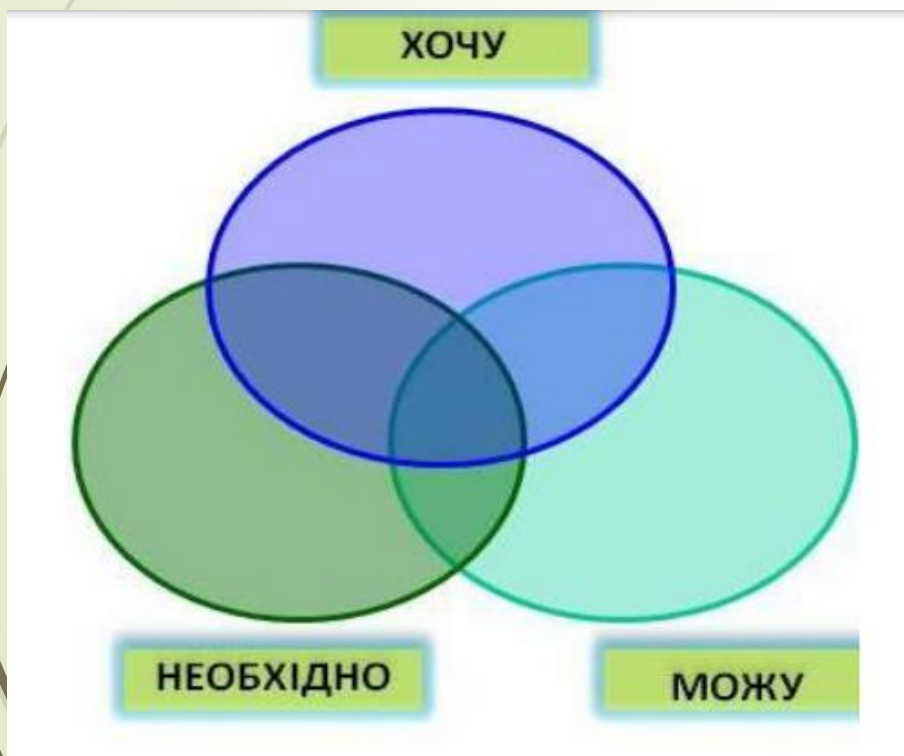
https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/programa_shkilnogo_nastavnyctva_v_ukrayini.pdf

Формула успіху педагогічної діяльності

Складовими формули успіху у педагогічній діяльності можуть бути такі складові:

"хочу, можу, необхідно".

Враховуючі названі складові створіть власну формулу успіху педагогічної діяльності.

ХОЧУ – це те що приваблює вас у педагогічній діяльності.

МОЖУ – це ваші здібності, можливості, які допоможуть вам у професії.

НЕОБХІДНО – це те, що вам необхідно вдосконалити в собі, чому потрібно навчитися для вдосконалення себе в професії.

Новик І., Венгловська О. Кейс для педагога-наставника. Київ. УІРО. 2023. 30 с

Основні заходи педагогічної інтернатури у закладах освіти

проведення індивідуальних консультацій, наставницьких бесід з інтерном

допомога у підборі відповідної літератури, підготовці навчальних занять, розробленні дидактичних матеріалів тощо

здійснення моніторингу результатів навчання учнів

участь у тренінгах, навчальних семінарах з методичних питань, творчих звітах педагогічних працівників

психологічний супровід інтерна

вивчення досвіду кращих педагогів шляхом аналізу їхніх вебсайтів, вебресурсів професійних спільнот, а також періодичних професійних видань

взаємовідвідування навчальних занять, відвідування уроків досвідчених педагогічних працівників

залучення інтерна до партнерської взаємодії з науковими, науково-педагогічними та педагогічними працівниками, участі в професійних спільнотах педагогічних працівників

Звіт про виконання програми педагогічної інтернатури

- Засідання педагогічної ради**
- Рекомендації педагогу-інтерну**
- Наказ керівника закладу освіти**

Науково-методична підтримка організації заходів педагогічної інтернатури

здійснюють

Заклади вищої освіти

Заклади післядипломної педагогічної освіти

Наукові, науково-методичні та методичні установи

Центри професійного розвитку педагогічних працівників

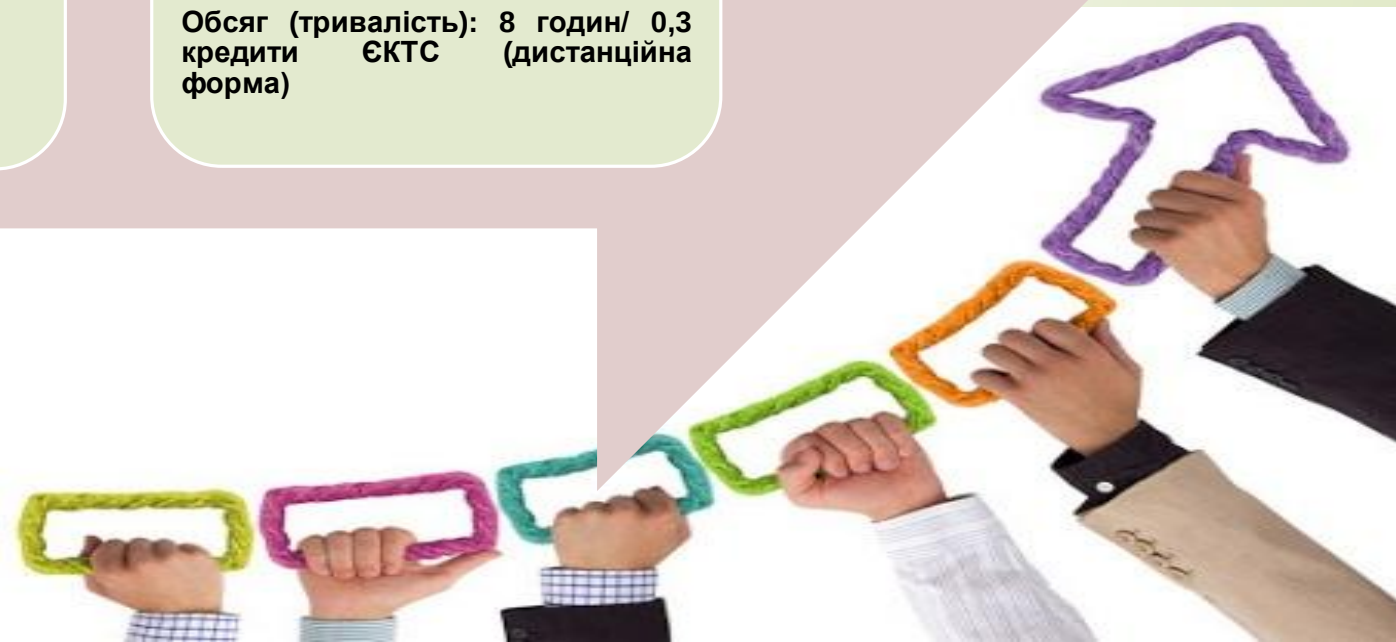

Обласний навчально-методичний центр освітнього менеджменту та координації методичних формувань

Круглий стіл «Професійний розвиток педагога: спільне бачення – спільні дії» для директорів центрів професійного розвитку педагогічних працівників

Програма з напрямку: Розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій. Піднапрямок: Набуття (вдосконалення) компетентностей із здійснення наставницької діяльності (24 год.)

Педагогічна інтернатура для вчителів: практичний аспект для керівників, педагогів закладів освіти, директорів, консультантів центрів професійного розвитку педагогічних працівників
Обсяг (тривалість): 8 годин/ 0,3 кредити ЄКТС (дистанційна форма)

Центр освітнього
менеджменту та
координації
методичних формувань
КЗ "КОІППО імені
Василя
Сухомлинського"

[Навчання](#)

[Про нас](#)

[Відгуки](#)

Вітаємо Вас на сайті!

Сайт буде
наповнюватися
матеріалами поступово

Професійна
спільнота
освітян

Інформаційна сторінка
Навігатор ЦЕНТРУ
НОВИНИ

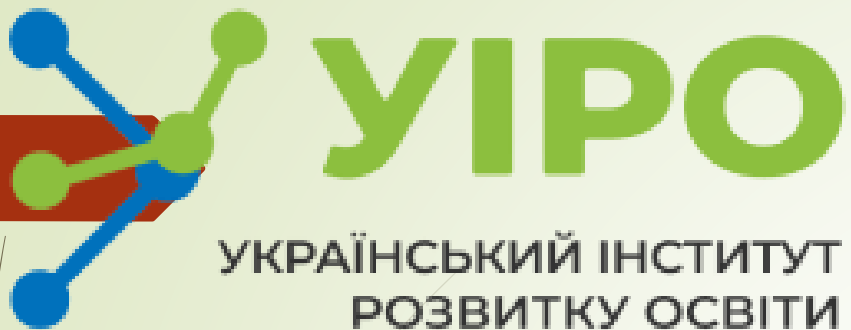
ОСВІТНІЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Вітаємо Вас на сайті обласного навчально-методичного центру освітнього менеджменту та координації методичних формувань КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського» !

ОГОЛОШЕННЯ [22-25.11.2023р. відбудеться навчання керівників, заступників керівників закладів загальної середньої освіти](#)

Інформація про органи управління освітою та центри професійного розвитку педагогічних працівників Кіровоградської області

№ з/п	Райони, міста, ОТГ	Прізвище, ім'я, по батькові керівника органу управління освітою, посада	Засоби комунікативного зв'язку	Назва центру професійного розвитку педагогічних працівників	Прізвище, ім'я, по батькові директора центру професійного розвитку педагогічних працівників	Засоби комунікативного зв'язку
Голованівський район						
1	Гайворонська міська громада	Шаповал Наталія Миколаївна, начальник відділу освіти, молоді та спорту Гайворонської міської ради	тел.: 0966532323; e-mail: yohayvoron@ukr.net	Комунальна установа "Гайворонський професійний центр розвитку педагогічних працівників" Гайворонської міської ради	Касьяненко Вікторія Олександрівна	моб.тел. 0966044133 e-mail: rmkyohayvoron@ukr.net сайт: http://hayvoron-rsppp.kr.sc.ua
2	Голованівська селищна громада	Туз Сергій Віталійович, начальник відділу освіти, молоді та спорту Голованівської селищної ради	тел. (05252)21835, моб. 0673293195 e-mail: inbox6@ql.kr-admin.gov.ua , сайт http://golovanivsk.osv.org.ua	Комунальна установа «Голованівський професійний центр розвитку педагогічних працівників» Голованівської селищної ради	Закаляшнюк Алла Анатоліївна, в.о. директора	тел. моб. 0960884080, e-mail: golovcentr23.09.2020@gmail.com , сайт: http://gcrppp.osv.org.ua/
3	Новоархангельська селищна громада	Онищенко Борисівна, Оленател. роб. 2-13-03; начальник	тел. роб. 2-13-03; сайт http://osvita.novoarh.kr	Аналітична служба професійного розвитку	Коваленко Оксана Юріївна,	email pskanakovalenk@mail.com

**Організація заходів педагогічної
інтернатури в закладах освіти:
методичні рекомендації для закладів
освіти та центрів професійного
розвитку педагогічних працівників.**

2022. 9 с.

Український інститут розвитку освіти

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІНТЕРНАТУРИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Методичні
рекомендації

Київ • 2022